

TEIT HÍREK

2022. AUGUSZTUS

A tartalomról:

TEIT

- 3 A lakosság bizalmáért dolgoztunk
- 4 Apáról fiúra szállt Dunaszentbenedek vezetése

RHK KFT.

- 8 Telephelyi körkép

ATOMERŐMŰ

- 10 A kormány elkötelezett az üzemidő-hosszabbítás mellett

PAKS II.

- 11 A térséget járja Paks II. információs sátra

www.teit.hu

Negyedéves beszámoló az RHK Kft.-nél

A tervezett ütemben folyik a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójának bővítése - tájékoztatták a TEIT tagságát az RHK Kft. szakemberei.

Cikkünk a 2. oldalon

Mini bölcsődék nyíltak a térség településein

Számos önkormányzat biztosít bölcsődei ellátást a TEIT településein segítve ezzel az édesanyák munkábaállását.

Cikkünk a 12. oldalon

Negyedéves beszámoló az RHK Kft.-nél

Az RHK Kft. teljes tevékenységére kiterjedő, átfogó tájékoztatást kaptak a TEIT települések vezetői a negyedévente esedékes polgármesteri tájékoztató június végén. Bara László üzemvezető és Honti Gabriella kommunikációs osztályvezető foglalta össze az előző találkozó óta történeteket, majd Szokontor Balázs beruházási igazgató kalauzolásával a tárolón folyó munkákat is megtekintették. Ez volt egyben az Ellenőrző Bizottság első látogatása azóta, hogy Baksa Ferenc vette át a stafétát Fülöp János korábbi elnöktől. Bara László üzemvezető tételesen beszámolt arról, hogyan zajlottak idén a Kiegett Kazetták Átmenet Tárolójában a beszállítások, karbantartások, hogyan ütemezik a munkákat a következő hónapokban. Erre az évre 420 db kazetta beszállítását terveztek be, ebből 270 db kazetta érkezett be, illetve az I-es blokki beszállítás a tájékoztató idején folyamatban volt. – Jelenleg 10 447 db kazettát tárolunk a létesítményben. Szeptember-október folyamán végezzük majd a 4. blokki beszállítást, amikor is 120 db kazettát fogadunk majd – mondta a szakember. A karbantartási feladatok közül kiemelte a beszállítókocsi csapágycseréjét, a sugárzásálló kamera szerelését, a konténeröltő tartály átalakítását és az átrakógép primer és szekunder szűrőinek cseréjét. Mint elmondta, befejeződtek a 2021-ben megkezdett monitoringtervizsgálatok is, az elvégzett munkaprogramok értékelő jelentése elkészült. Kitért arra is, hogy a tapasztalatok alapján több javító intézkedést határoztak meg, amelyek közül a legfontosabb a dokumentációk, utasítások felülvizsgálata, javítása, csavarhúzó gép beszerzése és a nitrogéntöltő kocsi automatizálása.

– Az éves nagykarbantartás előkészítése folyamatban van, az elvégzendő munkák meghatározásra kerültek, a karbantartó szervezetekkel az egyeztetés megtörtént. A karbantartás az 1. blokki betárolást követően kerül végrehajtásra – sorolta a szakember kiemelve, hogy a munka két hónapot vesz igénybe.

Honti Gabriella a Radioaktív Hulladék-kezelő Kft. további telephelyeit érintő aktualításokról ejtett szót beleértve a Boda környékén zajló kutatásokat is. A nyugat-mecseki kutatás keretében három fúrás összesen 18 zónájában figyelik folyamatosan a mélységi vizek nyomásváltozását. Folyik a fúrások dokumentáló és értékelő jelentésének összeállítása és az eredmények értékelése. A következő terepi munka a nagyfelbontású 3D szeizmikus mérés lesz. Ennek célja a terület földtani szerkezetének pontosítása 7×7 km területen. A terep előkészítésének első lépése a geodéziai munka, amit

robbantólyukak fúrása követ. A szeizmikus méréseket 2022. szeptember elejétől novemberig fogják végezni.

A beszámolókat követően Gáncs István a TEIT társelnöke adott tájékoztatást a társulás munkájáról és a jövőbeni feladatokról, tevékenységet érintő elképzelésekről, majd tolmácsolta azt a kérést, hogy a társulás tagtelepüléseinek vezetői, képviselői látogatást tehessenek Bábaapátiban, a kis- és közepes aktivitású hulladékok elhelyezésére szolgáló tárolóban. Kérésük nyitott fülekre talált, Honti Gabriella azt mondta, örömmel látják a TEIT képviselőit az NRHT-ban is, bízva abban,

hogy az ott szerzett tapasztalataikat is megosztják településeik lakosságával. Hozzátette, a Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló iránt egyébként a pandémia miatti intézkedések megszűnése óta ismét nagy az érdeklődés.

A tájékoztató után az Ellenőrző Bizottság a csatlakozó polgármesterekkel kiegészülve bejárta az építési területet, ahol Szokontor Balázs beruházási igazgatótól tudhattak meg részleteket a KKÁT-val kapcsolatos aktualitásokról. A szakember azt mondta, a tervezett ütemben folyik a tároló bővítése. A moduláris létesítmény most épülő 25–28. számú kamráiban már egy új, hatékonyabb, gazdaságosabb tárolási módot alkalmaznak. – Befejeztük a vasbeton szerkezetek építését, Kecelen gyártják már a gépészeti elemeket – tért ki a részletekre hozzátéve, hogy a tervek szerint 2024 nyarára készül el az új egység. Azt is elmondta, hogy a kapacitásbővítést, betárolást az atomerőmű igényeihez igazítva végzik. Amennyiben sor kerül az atomerőmű újabb üzemidő

hosszabbítására, arra is fel kell készülnie az RHK Kft.-nek.

Baksa Ferenc az Ellenőrző Bizottság új elnöke pozitív tapasztalatokról számolt be a bejárást követően. Azt mondta, megnyugtató volt tapasztalni az előrelátást

és a biztonság iránti elkötelezettséget. Úgy ítélte meg, hogy mindenki tudja és teszi a dolgát. – Jó látni, hogy mindenre gondolkodnak, körültekintően végzik a munkát és már az esetleges üzemidő hosszabbításra is készülnek – összegezte.

FÜLÖP JÁNOS: A LAKOSSÁG BIZALMÁÉRT DOLGOZTUNK

Fülöp János

Egészségének megrendülése miatt lemondott polgármesteri tisztségéről Fülöp János, Fadd polgármestere. Ezzel megszűnt a képviselői joga a TEIT-ben, s búcsúzott az Ellenőrző Bizottságtól, amelynek kezdetektől tagja, nyolc éven át elnöke volt. Ezt megelőzően 22 éven át a Paksi Atomerőműben dolgozott így az ott szerzett helyismeretet és tapasztalatokat is kamatoztatni tudta a bizottsági munkában. – Célunk a lakosság bizalmának megnyerése, fenntartása az

atomerőmű és a tároló működésével kapcsolatban, illetve az épülő atomerőmű kapcsán – emelte ki Fülöp János. Mint visszaidézte elsősorban azt tartották fontosnak, hogy reagáljanak a létesítményekkel kapcsolatos kritikákra, tévhitekre. – Megesett, hogy egy képviselő eljött és „halacska” hőmérőt úszatgatva a Dunában követelte túlmelegedésre hivatkozva az erőmű leállítását. Ekkor mi kértük és megszerveztük, hogy a szakemberekkel részt vehessünk a hivatalos mérésen – hozott szemléletes példát. Hasonló eset volt, amikor annak ment híre, hogy süllyed az atomerőmű. – Kértünk és kaptunk is ezzel kapcsolatban információt, meg tudtunk nyugtatni a lakosságot, hogy semmi ok az aggodalomra – fogalmazott hozzáfűzve, hogy azt tartotta legfontosabbnak, hogy az ilyen butaságok elterjedését meggátolják. A független szervezetek által végzett közvélemény-kutatások visszaigazolják, hogy a térségben jó a működő erőmű és az

új blokkok társadalmi elfogadottsága. Ez – véleménye szerint – egyrészt objektív mérce, másrészt jó visszajelzés számunkra is. – Megerősíti, hogy felelősségteljes munkát végeztünk. Hangsúlyozta, hogy az idén harminc éves társulásnak szerinte van jövője, hiszen az erőműépítés és a nagyaktivitású hulladékok elhelyezését szolgáló kutatás folyik. – Kapcsolatban vagyunk a többi társulással, végigkísértük a tároló megépítését Bábaapátiban. Annak kapcsán is tudtuk tájékoztatni a lakosságot – emelte ki. Majd kitért arra is, hogy a TEIT szakmai útja jóvoltából rálátásuk volt, van a világ atomiparára. Jártak különböző korú és gyártású atomerőművekben, üzemanyagkazetta-gyárban. Ez utóbbi Fülöp János számára rendkívül nagy élmény volt. – Seholy nem tapasztaltunk titkolózást, s azt láttuk, hogy mindenütt hozzáértő, felelősségteljes emberek dolgoznak – összegezte az Ellenőrző Bizottság leköszönő elnöke.

Apáról fiúra szállt Dunaszentbenedek vezetése

Mint ismeretes Dunaszentbenedek polgármestere, Vargyas Mihály tragikus hirtelenséggel elhunyt az év februárjában. Négy cikluson át volt megbecsült és szeretett vezetője a településnek, és tagja a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Területfejlesztési Társulás Felügyelő Bizottságának is. A június végi választáson kilenc jelölt közül függetlenként induló fia, Vargyas László kapott bizalmat a lakosság többségétől, így ő viszi tovább feladatait. – Aki ismer engem, tudja, hogy az én életem eddig is mozgalmas volt – kezdte bemutatkozását az új polgármester, aki vállalkozása mellett a Kalocsai Hivatásos Tűzoltóságnál tevékenykedett. Elmondta, hogy szeretett édesapja elvesztését még nem dolgozta fel a család, ő maga pedig sokat gondolkodott, megmértenesse magát az időközi választáson. Végül felesége, családjá, barátai és ismerősei támogatása tudatában hozta meg döntését. Elmondása szerint ezt ma már egyáltalán nem bánja, hiszen a kampány során még közelebb került a benedeeki lakossághoz, még szorosabb baráti kapcsolatokat alakított ki, ami mindenképp építő jellegű lesz számukra. Sokan bíztatták a környező településekről is, emiatt pozitívan tekint a jövőbe és már hozzá is látott a tevékeny munkához. – Nincs könnyű helyzetben jelenleg az ország, sokan mondták is, hogy a legnehezebb időszakban vállaltam fel ezt a nemes feladatot, mégis bizakodva tekintek a jövőbe – szögezte le. Mint hozzátette, igyekeznek felkészülni a nehéz idősakra, és ahol lehet, még inkább húznak a nadrágszíjon. A település egy TOP-os pályázatnak köszönhetően 110 millió forintból gazdálkodhat egy minibölcsoede kialakításán, amelynek megvalósítására már lépéseket is tettek, azonban félő, hogy nem lesz elég a teljes kivitelezésre a keret. A tervezés időszakában vannak, s arra törekszenek, hogy megtalálják a legjobb megoldást. A településvezető kiemelte, hogy ez a rendkívül fontos beruházás a fiatal családok kényelmét szolgálja és megkönnyíti az édesanyák munkavállalását.

Vargyas László egyik legfontosabb feladatának tartja, hogy Dunaszentbenedeket újra vonzóvá tegye a fiatalabb korosztály számára. – Bízunk az új Duna-híd gazdaságélénkítő hatásában, az ingatlanárakon már érzékelhető a változás. Hiszem, hogy a fiatalok is szívesebben telepednek majd le nálunk, ha zökkenőmentesebb lesz a közlekedés a nagyobb városokba. Emellett a Paks II. beruházás is több munkalehetőséget jelent majd a helyiek számára – fogalmazott. Az új településvezető az idősebb korosztályra is gondol, tevékeny nyugdíjas klub működik a faluban, de egy nyugdíjas napközi kialakítását is szükségesnek látja, ahol az idősek délutánonként le tudnak ülni, beszélgetni és tartalmasan tölthetik el idejüket.

– Tudom, hogy nagy feladatot vállaltam, de nem ijedek meg a kihívásoktól, mert szeretem falumat és az a legfontosabb számomra, hogy emelt fővel mehessek végig az utcán – összegezte. Hozzátette, azon fognak munkálkodni, hogy településük egyre szebbé és élhetőbbé váljon.

TEIT NAP 2022

PAKS, SZEPTEMBER 02. (PÉNTEK)

Helyszín:
**A CSENGEY DÉNES KULTURÁLIS KÖZPONT
MELLETTI PARK ÉS A SZÍNHÁZTEREM**

10:00 Köszöntő: Dr. Filvig Géza
10:15-14:00 Ókocsiga kincskereső játék
(Csengey park, Atom tér, Csengey)
10:20-10:50 a Paksi Twirling és Botforgató Kulturális
és Sport Egyesület műsora
11:00-12:00 Szakmai előadás: Dr. Kovács Antal, Honti Gabriella,
Mittler István - Csengey színházterem
11:10-12:00 HESZ ÁDÁM ELEKTRIK koncert
12:00-13:00 Ebéd
13:15-13:45 a TÚZVIRÁG TÁNCEGYÜTTES műsora
13:50-14:00 RHK plakátkészítő verseny eredményhirdetése
14:10-14:40 VAVRA BENCE koncert
14:50-15:00 Záróbeszéd: Gáncs István

Paks Pont stand, Csengey Könyvtár - kézműves sarok,
Csengey Búfé

RÖVID HÍREK

JETA TÁMOGATÁSSAL ÚJÍTJÁK FEL GYAPÁN A KÖZÖSSÉGI HÁZAT

A Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítvány 2021-es pályázati fordulójában Paks Város Önkormányzata a gyapai közösségi ház felújítására nyert 13 millió forint támogatást. Tavaly júliusban jelentette be Szabó Péter polgármester, Spiesz József, a külső városrészek településrészi önkormányzatának elnöke és Heizler Zoltán, a gyapai részönkormányzat képviselője, hogy a paksi önkormányzat megvásárolta a napjainkban már közösségi házként ismert, a helyi programok megrendezésére eddig bérléssel használt épületet Gyapán. A bruttó 52 millió forintért megvásárolt épületen már történtek felújítások, és az udvarán kialakítottak egy játszóteret, de még komoly rekonstrukciós munkákat kell végezni az ingatlanon. A hatvanéves épület rekonstrukcióját több ütemben végzik. Az alapítványtól elnyert összegből a klubterem teljes belső felújítása, a klubterem, valamint a vizesblokk akadálymentes megközelítésének kialakítása, előtér-felújítás belső munkálatai valósulnak meg. Ezek teljes értéke valamivel több mint 18 millió forint, amelyből 13 millió forint JETA-támogatás.

A CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS ORDASON

Lezárult a csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése Ordason. TOP forrásból elnyert 60 millió forint, 100%-os intenzitású támogatási összegből komoly problémát sikerült orvosolni. Szabó Zsolt, polgármester elmondta, hogy a klímaváltozás egyre gyakrabban idéz elő szélsőséges időjárási körülményeket, egyes területeken a rövid idő alatt, nagy mennyiségben lezúdoló eső nagy károkat okozott, több ingatlan került veszélybe, pincék teltek meg. A Zöldfa és az Arany János utcában, illetve a Rákóczi utca egy rövid szakaszán kiépítették a csapadékvíz-elvezető rendszert. A legkritikusabb területen záportározókat hoztak létre.

KÖZÚTI REKONSTRUKCIÓ BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN

A Dunapataj, Szelidi-tónál az alsóbbrendű úthálózat tavaly elkezdett teljes felújítását Öregcsertőn zárták le a nyár közepén, és jelképes szalagátvágással adták át a forgalomnak. A Foktó-Uszód-Dunaszentbenedek-Géderlak-Ordas-Dunapataj-Szelidi-tó-Újtelek-Szakmár-Halom-Homokmégy-Drágszél-Miske vonalán húzódó közúthálózat felújítása mintegy 29 ezer lakos napi közlekedését érinti. A környéken már közel fél évszázada várták a közúti rekonstrukciót, most azonban nemcsak az útburkolat cseréjére került sor, hanem felújították a csapadékvíz-elvezetést, a csatornahidakat, valamint a teljes árok-, szegély- és padkarendszert is. A beruházás 16 milliárd forintból alig egy év alatt valósult meg.

A NYUGDÍJASKLUB ELNÖKÉT ISMERTÉK EL PUSZTAHENCSEN

Településünkért díjjal ismerték el a Pusztahencsei Őszirozsa Nyugdíjas Klub elnöke, Borza Györgyné munkáját. A díjat Annus néni a Boszorkányszombat névre keresztelt falunapon vette át, amelyen klubtársaival együtt tevékenyen részt vett. Ahogy mindig is: lángost sütöttek a falunap közönségének. - Nem győzünk lángost sütni. Hol az iskola, hol az óvoda hív bennünket, de voltunk már családi napon és más rendezvényen is - jegyezte meg. Hozzátette, hogy a kéréseket örömmel teljesítik. A klubba most huszonegyen járnak, a létszám nagyjából állandó, a távozók helyére érkeznek fiatalabbak is. Annus néni 22 éve áll a klub élén, a létrehozásában is aktívan részt vett. - Jó a csapatom, van erőm, tiszta szívből csinálom - árulta el Borza Györgyné, aki nemcsak a klubban dolgozik önzetlenül, több mint két évtizede ő takarítja a templomot is.

A kitüntetést a 11. alkalommal megtartott falunapon vette át. A rendezvényt, amelynek fellépője volt a Pusztahencsei Vadvirág Népi Együttes és a Kéméndi Bokréta Néptáncgyüttes, Ismerős Arcok koncert zárta.

MEGÚJUL DUNAPATAJ KÖZÖSSÉGI HÁZA

A Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítvány pályázatán 13 millió forintot nyert közösségi házána felújítására Dunapataj önkormányzata. A pályázat keretein belül napelemmel látják majd el az épületet, illetve a külső homlokzat megújítására is sor kerül. Egy külső szint kialakításával az itt működő civil szervezetek eszközeinek elhelyezését, tárolását tudják megoldani. A cél, hogy a helyi közösségek életében fontos szerepet játszó épület folyamatosan korszerűsítve legyen, és a karbantartási, fejlesztési munkákat apránként, évről évre elvégezzék korszerű infrastruktúrával kiegészítve azt.

Helyszíni jelentés a világ legnagyobb atomerőművi projektjéről

Négy, a Paks II Atomerőműhöz hasonló, VVER-1200-as blokkal épül Törökország első atomerőműve. Ez az első olyan projekt az atomenergetikában, amely BOO (Build - Own - Operate) konstrukcióban épül, azaz a Roszatom saját finanszírozásban építi és üzemelteti. A telephelyen, ahol a négy blokk egyidőben épül, magyar újságírók jártak július első napjaiban. (Összefoglalónk az MTI és a Paksi Hírnök írása alapján készült.)

Forrás: TelePaks/Gazdag Martin

A világon jelenleg megvalósuló legnagyobb atomerőművi beruházás keretében négy blokkot épít egyszerre a Roszatom Törökország déli részén, Mersin tartományban a Földközi-tenger partján. Dmitrij Romanyec, az atomerőművet építő projektcég, a Roszatom tulajdonában lévő Akkuyu Nuclear igazgatóhelyettese az építkezés bejárásán elmondta a magyar újságíróknak, hogy az Akkuyu Atomerőmű építését nem érintik az Oroszország elleni szankciók, a Roszatom külföldi partnerei a szerződés szerint teljesítenek. A négy blokk a Paks II. Atomerőműhöz hasonló, VVER-1200-as blokkal épül meg a 2010. május 12-én Ankarában kötött török-orosz kormányközi megállapodás alapján. Dmitrij Romanyec – aki eddig orosz

technológiát alkalmazó öt atomerőmű kilenc blokkjának építésében vett részt különböző vezetői beosztásban – kiemelte, Törökország első atomerőműve, az Akkuyu Atomerőmű az első olyan orosz projekt lesz külföldön, amely BOO (Build – Own – Operate) konstrukcióban épül, azaz teljes egészében a Roszatom finanszírozza. Az orosz vállalat építi, üzemelteti, a termelt áramot értékesíti, az üzemidő végén pedig lebontja az atomerőművet, és a környezetet az eredeti állapotába állítja vissza.

A 60+20 év üzemeltetési időre tervezett Akkuyu Atomerőmű 20 milliárd dollár beruházással valósul meg. A kivitelezés során 400 helyi alvállalkozóval dolgoznak – akik további török beszállítókat vesznek igénybe –, és többségében helyi építőanyagot vásárolnak, például a négy

blokk építéséhez szükséges összes beton- acél török termék.

Az atomerőmű négy blokkját egyszerre építik, ami rendkívül pontos munkaszervezést, logisztikai feladatot jelent. Tengeren érkeznek az erőmű területén létrehozott kikötőbe a berendezések, eszközök, anyagok. A világ öt legnagyobb darujából kettő ezen az építkezésen dolgozik.

Az 1-es blokk kivitelezése 2018. április 4-én, a 2-es blokk építése 2020 áprilisában, a harmas blokké 2021 márciusában kezdődött, a 4-es blokk építését pedig már előkészítették, „az első adag beton kiöntésre vár” – érzékeltette az indulás közeledtét Dmitrij Romanyec. A projekt rendelkezik az összes, az építéshez szükséges hatósági engedéllyel. A munkavégzés minden nap, a nap 24 órájában folyik. Az első blokk készültségi foka már elérte a 80 százalékot. A reaktortartályt beemelték a helyére és elkészültek a primerköri csővezetékek hegesztései is. A második egység esetében a reaktortartály már a helyszínen van és hamarosan beépíthetik. A harmadik blokkba nemrég behelyezték a biztonsági célokat szolgáló zónaolvadék-csapdát.

A magyar újságíróknak elmondták, hogy az Akkuyu Atomerőmű blokkjai évente 35 milliárd kilowattóra áramot termelnek majd, ezzel Törökország áramszükségletének 10 százalékát fogják adni.

A területen 20 ezer ember dolgozik, 80 százalékuk török alkalmazott, 20 százalékuk orosz, belorusz, ukrán, azerbajdzsáni, kazah és üzbegek szakember. Az első blokk építési, szerelési munkálatai 2023-ra készülnek el, a szerződés szerint 2025-ben kezdi meg a kereskedelmi üzemeltetést, ezt követően évente adják át az újabb blokkokat.

A projekt kivitelezéséért felelős igazgatóhelyettes kérdésre válaszolva elmondta, hogy számítások szerint az Akkuyu Atomerőmű beruházás 15 év alatt térül meg. Ez idő alatt az itt termelt áramot a török állam veszi meg, az 1-es és a 2-es blokkban termelt áram 75 százalékát fix, 25 százalékát piaci áron, míg a 3-as és a 4-es blokkban előállított energia 30 százalékát adják fix, 70 százalékát piaci áron. A 15 éves megtérülést követően a megtermelt áram hasznából a török állam is részesülhet.

A beruházás magyar vonatkozásával kapcsolatban elmondta, hogy a Ganz Engineering és Energetikai Gépgyártó Kft. mind a 4 török blokkhoz összesen 16 szivattyút gyárt Budapesten az erőmű hűtőrendszeréhez.

A leendő üzemeltetők oktatása is folyamatos. A Roszatom finanszírozásában eddig 220 török atomenergetikai mérnököt képeztek ki orosz egyetemeken, számukat 700-ra szeretnék növelni. A képzési lehetőség iránt óriási az igény, átlagban egy meghirdetett helyre 78-an jelentkeznek – sorolta Dmitrij Romanyec. Megjegyezte, Törökország nemcsak atomerőművet kap, hanem a Roszatommal

Forrás: Akkuyu Atomerőmű

való együttműködésnek köszönhetően egyéb nukleáris kompetenciát is szerez. – A Roszatom minősített beszállítói arra számíthatnak, hogy megfelelő teljesítés esetén harmadik országban is kaphatnak munkát atomerőművek építése során – tette hozzá Dmitrij Romanyec.

Az igazgatóhelyettes a beruházás nagyságrendjét érzékeltetendő azt is elmondta, hogy a törökországi atomerőmű teljes üzemideje alatt 50 milliárd dollárral növeli meg Törökország GDP-jét. A beruházásnak köszönhetően a környék lakossága jelentősen növekszik.

INGYENES KÉPZÉS A NYELVI AKADÁLYOK LEKÜZDÉSÉRE

Több mint kétszázan kapcsolódtak be a Nyitott Paks projekt ingyenes nyelvoktatási programjába. Az oktatás ősszel folytatódik a Belügyminisztérium és az Európai Unió társfinanszírozásában.

A résztvevők 90 százaléka teljesítette a követelményeket a Nyitott Paks elnevezésű projekt keretein belül megvalósuló ingyenes nyelvi képzések első moduljaiban. Az idegennyelvi kurzusok a Belügyminisztérium és az Európai Unió által társfinanszírozásában valósultak meg. A program első részében 106-an angol, 67-en orosz, negyvenen pedig magyar, mint idegen nyelv képzéseken vettek részt – tájékoztató Dohár Péter, a Dover Nyelvi Centrum Oktatási és Szolgáltató Kft. ügyvezetője. Az oktatás online felületen zajlott. A képzés célcsoportját elsősorban Paks és a környék közintézményeinek szakemberei, az atomerőmű dolgozói, valamint a térségben munkavállalás céljából tartózkodó, harmadik országból érkező állampolgárok

alkották. A tanfolyamok során arra törekedtek, hogy a szakemberek munkavégzéséhez és a mindennapok kommunikációjához használható, készség szintű nyelvtudásra tegyenek szert. A 60 órás képzési modulok végén a résztvevők nagy többsége sikeres vizsgát tett. Szabó Péter, Paks polgármestere szerint az oktatásnak köszönhetően megszűnhetnek a nyelvi akadályok a helybeliek és külföldről érkezettek között. A kurzusok ősszel folytatódnak, amelyekre várják a jelentkezőket. A program következő szakaszában orosz nyelvi képzések indulnak. A tanfolyamok változatlanul ingyenesek.

Nyitott Paks elnevezésű projekt keretében 2022 januárjában indultak orosz, angol és magyar, mint idegen nyelv tematikájú nyelvi képzések. A tanfolyamok különböző intenzitásúak, van heti 4, valamint heti 12 órás intenzitású képzés is. A 2022. november 30-án záruló programban összesen mintegy 700 fő részvételére van lehetőség.

Telephelyi körkép - KKÁT

A Paksi Atomerőmű három blokkjáról háromszáz kiégett fűtőelemet tároltak be a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójába (KKÁT) június végéig 2022-ben. Az éves nagy karbantartást követően a 4. blokkról is átszállítják az elhasznált üzemanyagot a létesítménybe. Ezzel párhuzamosan folyik a 25-28. számú kamrák létesítése.

Bara László

Mint minden évben, úgy 2022-ben is négy kampányban tervezték meg a kiégett fűtőelemek átszállítását az átmeneti tárolóba a Paksi Atomerőműből. – A 3. blokkról március-áprilisban 90 db, a 2. blokkról április-májusban 120 db, míg az 1. blokkról május-júniusban szintén 90 darab kiégett kazettát fogadtunk – ismertette a részleteket Bara László, a KKÁT telephelyvezetője. Eddig összesen 12 507 fűtőelem került egyenként acél tárolócsőbe, melyet további 120 darab követ, várhatóan szeptember-októberben, miután az éves nagy karbantartást végrehajtották a tárolóban. Bara László elmondta, hogy a karbantartási munkálatok előkészítése megtörtént, meghatározták az elvégzendő munkákat, a karbantartó szervezetekkel egyeztettek.

Az év első felében elvégzett munkák tekintetében kiemelte a telephelyvezető a beszállítóközi csapágycseréjét, a sugárzásálló kamera és az átrakógép primer és szekunder szűrőinek cseréjét, valamint a konténer töltő tartály átalakítását. Azokat a javító intézkedéseket is méltatta, amelyek a 2021-ben megkezdett monitoring tér vizsgálatokat követően határozták meg. – Az elvégzett munka-

programok értékelő jelentése elkészült, a tapasztalatok alapján több javító intézkedést határoztunk meg, amelyek közül a legfontosabbak: a dokumentációk, utasítások felülvizsgálata, javítása; csavarhúzó gép beszerzése és nitrogéntöltő kocsik automatizálása – húzta alá a vezető. Végezetül a nitrogén monitoring rendszer

átalakításának aktualitásait ismertette. – Felgyorsítottuk a tervezési folyamatot: vizsgálati programot dolgoztunk ki, amelyet végre is hajtottunk. Az így összeállított kiértékelést mellékletként benyújtottuk az átalakítási engedély kérelemmel az Országos Atomenergia hivatalnak – zárta összefoglalóját Bara László.

Tokaji Sándor

Tokaji Sándor beruházási főmérnök beszámolójából kiderült, hogy jelenleg a 7. tárolómodul, benne a 25-28. számú tárolókamrák létesítése folyik. – A beruházás érdekessége, hogy bár a kamrák mérete változatlan a korábbiakhoz képest, a benne kialakított tárolócsövek számát több mint egyharmadával megemeltük (2108-ról 2812-re) annak érdekében, hogy több fűtőelemet legyen képes befogadni az új tárolómodul. Így a Paksi

Atomerőmű engedélyezett üzemidőhosszabbítása során keletkezett fűtőelemek is elférnek az eredetileg tervezett 33 kamrás kiépítésben. Tehát megtakarítható egy plusz tárolómodul kiépítése, amely jól mutatja a fejlesztés jelentőségét – emelte ki a szakember. Tájékoztatójából az is kiderült, hogy az új modul vasbetonszerkezete elkészült, a kürtőlefedés

acélszerkezetének a szerelése a végéhez közeledik. A soron következő feladatok közül kiemelkedik a betöltőfedélzeti elemek őszi időszakra várható beemelése: kamránként 4 db alsó és 4 db felső, páronként egymásra helyezett acélszerkezet képezi majd a vasbeton kamrafalakon kialakított fogadófelületre emelve a kamrák felső lezárását.

A kormány elkötelezett az üzemidő-hosszabbítás mellett

A kormány elkötelezett amellett, hogy a Paksi Atomerőmű üzemidejét meghosszabbítsák – mondta június 24-én Palkovics László. A technológiai és ipari miniszter Pekárik Gézával, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. vezérigazgatójával folytatott egyeztetés után, az atomerőműben tartott sajtótájékoztatón közölte: meggyőződtek arról, hogy az üzemidő-hosszabbításnak minden feltétele adott. Alapvetően 10 és 20 év közötti hosszabbítás lehetséges. A miniszter elmondta: az újabb üzemidő-hosszabbítás mellett olyan beruházásokat is terveznek, amelyek a Paksi Atomerőmű hatásfokának növeléséhez, és az energiatárolás területén új megoldásokhoz – például akkumulátortelep létrehozásához – vezet.

A Paksi Atomerőmű négy, jelenleg 500 megawatt teljesítményű blokkja 1982 és 1987 között épült, a 30 éves üzemidőt 2012 és 2017 között 20 évvel hosszabbították meg, így 2032 és 2037 között kellene leállítani őket.

“Teljes transzparencia mellett zajlik majd a folyamat, a projekt minden elemét a teljes nyilvánosság mellett kívánjuk végrehajtani” – hangsúlyozta. Palkovics László beszélt arról is, hogy az európai zöld megállapodás (Green Deal) szerint 2050-re az országnak karbonsemlegesnek kell lennie, ennek egyik jellem-

zője az elektromos energiára építkezés. Azt mondta, Paks I. üzemidőhosszabbítása azért is szükséges, mert – a tervek szerint a kereskedelmi üzem 2030-ban megkezdődő – Paks II. Atomerőmű által előállítandó energiamennyiség sem lesz elég az ország energiafüggetlenségéhez, illetve a megnövekedett energiaigény kielégítéséhez.

Az éjszaka, amikor minden életre kel...

A Múzeumok Éjszakája országos rendezvényhez több éve csatlakozik az Atomenergetikai Múzeum (AEM) is, mégpedig egy olyan helyi rendezvény megszervezésével, amely hagyományosan a Paksi Városi Múzeummal együttműködve, a központi tematikához igazodva valósul meg. Idén az újragombolt hagyományok

kapták a főszerepet, ezért a múzeumok épületén túllépve a két paksi intézmény meg sem állt a dunakömlői Lussoniumig, ahol az I. Múzeumi Piknikre várták az érdeklődőket.

A különleges helyszínhez különleges program is dukált, római kori légiósok és az ókorszaki szakik gondoskodtak róla, hogy a romkertben igazi korhű hangulat uralkodjon június utolsó szombatján: Hártlein Károly és Krizsán Árpád olyan fizika-kísérleteket mutattak be, amelyek a csigák, csörlők és a víz, valamint a levegő erejét helyezték a középpontba. Egy tízállomásos pontgyűjtő füzet is készült a várva várt szombat délutánra, amely korosztálytól függetlenül mindenki számára lehetőséget adott egyrészt a kalandos időtöltésre,

másrészt az ajándékok megnyerésére. Az állomásokon különböző feladatokat kellett megoldani, mint például kvizeket kitölteni vagy „régészkedni”, és akik mind a tíz pecsétet összegyűjtötték, kis csomagot kaptak. Az I. Múzeumi Pikniket egy rádiós játék is megelőzte. A Paks FM-mel együttműködve ezúttal finomságokkal és játékokkal teli pikniksomagot nyerhettek azok, akik a feltett kérdésekre tudták a helyes választ, és még a szerencse is melléjük állt. Kézműves-foglalkozások, kvizek, Vincze Bálint fotói és történetei, az ókorszaki szakik fizikashow-ja, finomságok és koncert – ez mind hozzájárult a napsütéses júniusi szombat fergeteges hangulatához.

A térséget járja Paks II. információs sátra

Hol Kalocsán, hol Pusztahencsén vagy éppen Bonyhádön ver sátrat a Paks II. csapata. Korántsem valami nyári táborozásról van szó: a két új blokk megépítéséért felelős társaság kommunikációs munkatársai egy információs sátorral járkálják a térséget, hogy minél többen tájékozódhassanak első kézből hazánk legnagyobb beruházásáról.

Negyedik éve járja a térséget a Paks II. Zrt. információs sátra. A tájékoztatás új platformja 2019 májusában Pakson debütált a Város napján. Azóta több mint tucatnyi településen megfordult, az idei nyár pedig talán a korábbiaknál is pezsgőbb, szinte nincs olyan hétvége, hogy ne bukkanna fel valahol a sátor és vele együtt az erőműberuházást megvalósító cég munkatársai. Mittler István kommunikációs igazgató arról számolt be, hogy sok meghívás érkezik a környező településekről, de munkatársai maguk is keresik a lehetőséget, hogy olyan programokra, rendezvényekre települjenek ki az információs sátorral, ahol sokan megfordulnak, így sokak számára nyílik meg a lehetőség arra, hogy tájékozódjanak a projekttel kapcsolatban. – Önmagában a sátor is információs célokat szolgál. Hatszög alakúra terveztük, mint az atomerőművek fűtőanyaga. Az oldalfalak nagyon informatívak, sok mindent meg lehet tudni az ott elhelyezett ábrák, feliratok, látványtervek jóvoltából. Hogy mást ne mondjak, például látható a reaktor sémája, amelyen kiemeltük azokat a fejlesztéseket, amelyek a biztonságnövelést szolgálják. A szakember hozzátette: az újonnan szerzett információkat lehetőség van azonnal alkalmazni is, hiszen a látogatókat kvízzel várják. – Természetesen a helyesen válaszolóknak jutalma sem marad el – tette hozzá. Nem csupán a beruházás részletei iránt érdeklődő felnőtteket várják a sátonál, hanem a gyerekeket is különféle játékokkal, kirakókkal, színezőkkel, és természetesen ők is kapnak apró ajándékokat, egy-egy labdát, frizbit, kulcstartót emlékké.

A kommunikációs igazgató összegzése szerint az idei nyári tapasztalatai nagyok jók: Tolna és Bács-Kiskun megyében is

több helyszínen megfordult a sátor. – Meghívást kaptunk Bölcskére majálisra, Kalocsára motorostalálkozóra, a pusztahencsei Boszorkányszombatra, a nagydorogi, németkéri és ordasi falunapra, de bekerült az idei naptárunkba a bonyhádi Tarka Marhafesztivál, a Tolna megyei értékek napja és Fadd-Domboriban a SporTolna Triatlon Fesztivál, amelynek lassan négy évtizedes múltja van – sorolta Mittler István. Arra is kitért, hogy a környéken élők természetesen sok információval rendelkeznek a Paks II. projektről, de az utóbbi hetek, hónapok történései bennük is számos kérdést generáltak. – A munkatársaim arról számoltak be, hogy az energiaválság hatása markánsan nyomot hagyott az emberek hozzáállásán. Egyre többen adnak hangot annak a véleménynek, hogy nagyon nagy szükség van hazai erőművekre és konkrétan az új atomerőművi blokkokra – fogalmazott. Hozzátette, hogy a rendezvényeken azonban nemcsak helybeliek, környékeliek fordulnak meg, hanem távolabb élő rokonok, ismerősök, elszármazottak is, akik természetesen kevesebb információval rendelkeznek a Paks II. beruházásról, így nekik még több kérdésük van. – Nagydorogon egy háromgyermekes, Győr-Moson-Sopron megyében élő család legalább másfél órát a sátonál töltött. Miközben a gyerekek színezték és kirakóztak, a szülők töviről-hegyire kifaggatták kollégáimat arról, hogy miért nem jelent megoldást az, ha csak megújuló forrásokra alapozzuk az ország energiaellátását, milyen érvek szólnak az atomenergia mellett. Mi örömmel vesszük a kérdéseket, sőt a kétségeket is, mert alkalmat ad arra, hogy elmondjuk a tényeket, érveket – számolt be a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója.

Mini bölcsődék nyíltak a térség településein

Nemrégiben még a városok kiváltsága volt a bölcsőde-működtetés, az elmúlt két évben azonban sorra nyíltak ilyen intézmények a kisebb településeken is. Körképünkben a TEIT települések bölcsődehelyzetét térképeztük fel.

Idén februárban nyitották meg a hétférőhelyes Csillagvirág Mini Bölcsődét Madocsán. A felújítást és bővítést magába foglaló beruházásra 102 millió forintot nyertek TOP-os pályázaton. Az építés már tavaly őszre befejeződött, de a működési engedélyt idén január 1-től kapták meg. Az épületre napelemes rendszert telepítettek, a nyolcvan négyzetméteres, puha gumiburkolattal ellátott játszóudvaron egy kis futópályát is kialakítottak. A beruházással két új munkahely jött létre, és felmerült, hogy megteremtsék még egy kisgyermeknevelő álláshely feltételeit.

A tengelici Mézeskalács Óvoda 2021 augusztusában bővült mini bölcsődével. Az intézménybe járó gyerekek többsége tengelici, de a településhez tartozó külterületekről: Tengelicszőlőhegyről, Júliamajorból, Alsó- és Felsőtengelicről, Jánosmajorból is vannak bejárók, többségüket az iskolabusz szállítja reggel és viszi haza délután. A mini bölcsi Süni csoportja hét férőhelyes.

Dunaszentgyörgyön a négy éve megnyílt hétférőhelyes minibölcsőde folyamatos telházal megy. Az önkormányzat célul tűzte ki egy kétszempontos bölcsőde építését. A félmilliárdos beruházáshoz TOP forrást terveznek igényelni. Kirnyákné Balogh Mária polgármester elmondta, hogy az ennek kapcsán végzett felmérés szerint harminchét kisgyermeket szeretnének bölcsődébe íratni a szülők. Dunaszentgyörgyön jelenleg 76 fő három év alatti gyermek él, a születésszám folyamatosan nő. Faddon tavaly novemberben kezdte meg működését a bölcsőde, amely nem önálló intézmény, hanem az óvodához tartozik. Egy régi óvodaépület felújításával, átalakításával jött létre a bölcsőde. Bali Ervin alpolgármester tájékoztatása szerint, a 26 férőhelyes az intézményben folyamatosan teltház van.

Fadd – sok településhez hasonlóan – TOP forrásból valósította meg kisgyermek gondozását biztosító intézményt.

Gerjenben 2022. január 3-án nyitotta kapuit az európai uniós támogatásból megvalósult VárLak Óvoda és Bölcsőde. Az óvoda ezzel új épületbe költözött, s a község egy 14 fős bölcsődével gyarapodott. A majdnem 420 millió forintos beruházás eredményeként korszerű, megújuló energiaforrásokat használó, energiahatékonyan működő, komplex akadálymentesítéssel rendelkező intézmény született az általános iskola szomszédságában. Az épületben sósobát is alakítottak ki, fedett teraszok valamint játszóudvar szolgál a szabad téri foglalkozásokhoz.

A már meglévő háromszárnyú, korszerű óvodához kapcsolva 7+1 gyermek ellátását biztosító minibölcsőde épült Bátyán. TOP pályázaton nyert 73 millió forint támogatásból bővítették az önkormányzati szolgáltatásokat. – Igaz, a felmérésnél nem volt rá igény -, de úgy gondolom olyan ez, mint a falu cukrászdája, amíg nincs, senkinek nem jut eszébe, de amint lesz, csak betérünk oda – idézte fel a projekt háttérét Fekete Csaba polgármester. Az épület teljes egészében elkészült, kialakítottak egy kis udvart, a homokozó és a különféle játékelemek már a helyükre kerültek. Jelenleg a használatba vételi engedélyt várják, majd a működési engedély beszerzése következik. A településvezető bízik abban, hogy ősszel fogadhatja az intézmény a gyerekeket, ott dolgozókat. Jelentős fordulópontra ez, hiszen a bátyai szülőknek így már nem a városban kell sorban állni a bölcsődei férőhelyekért, hanem helyben tudják igénybe venni a magas színvonalú közszolgáltatást. Az önkormányzat célja, hogy ezzel is segítse az édesanyák zökkenőmentes munkavállalását.

– Az uszodi minibölcsőde július végén meg is kapta a működési engedélyt, így minden akadály elhárult és augusztusban megkezdte működését a község első, minden igényt kielégítő bölcsődéje – mondta Bedi Gyula polgármester. Az önkormányzat egy, az óvoda közvetlen szomszédságában található ingatlant vásárolt meg, ezt lebontották, majd a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat közel 112 millió forint TOP pályázati forrásából, továbbá 21,761 millió forint önerőből építtette meg a nyolc férőhelyes bölcsődét. – A sajtóterőt a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társuláson keresztül, tehát az RHK Kft. és az Atomerőmű támogatásával sikerült biztosítani – tájékoztatott Bedi Gyula. A bölcsőde a legkorszerűbb építőipari anyagokból és technológiával épült, napelemes rendszerrel is ellátták. A rendelkezésre álló fejlesztési forrás a bölcsőde

berendezését, a játékokat, és az udvar kialakítását is magába foglalta. Bedi Gyula hozzátette, hogy a tetszetős épületet az augusztusi falunap alkalmából tartott nyílt napon megtekinthették az érdeklődők, majd egy utolsó nagytakarítás után, augusztus utolsó hetétől a falu legkisebbjei birtokba vehették.

Géderlakon nincs önkormányzati üzemeltetésű bölcsőde, mégsem volt szükség a közszolgáltatás fejlesztésére. Katona György polgármester elmondása szerint remek hétfős családi bölcsődéjük van a Magyar Pünkösdi Egyház működtetésében. – Nagyon jó és szoros kapcsolatot ápolunk az alapítvány munkatársaival, ők végzik az idősgondozást is a faluban, néhány éve volt lehetőségük bölcsőde indítására, ami azóta is nagyon jól működik. Így biztosított az ingyenes bölcsődei ellátás, sőt nyolc osztályos általános iskola is működik a Magyar Katolikus Egyház fenntartásában – fejtette ki Katona György. A Kalocsa-Kecskeméti Egyházmegyének három éve adták át az iskola, két éve pedig az óvoda üzemeltetését. – Mi ebben láttuk a jövőt, a túlélést. A rendszer remekül működik, a fenntartásba az önkormányzat is besegít – összegezte a polgármester.

Pakson az önkormányzati mellett magán és immár – idén májustól – munkahelyi minibölcsőde is működik. Utóbbiban tizenhat gyermeket tudnak ellátni. Az épületet a PIP Nonprofit Kft. bocsátotta rendelkezésre, a környezetbarát, modern két-csoportos bölcsődét az MVM Csoport alakította ki az erdőműves dolgozók gyerekei számára. A beruházáshoz 48 millió forinttal járult hozzá a Miniszterelnökség pályázat útján, a fennmaradó összeget az MVM Csoport fedezte. Az Atommanók Bölcsőde udvarán egy száz négyzetméteres füvesített terület és egy huszonkét négyzetméteres fedett, árnyékoló terasz is található. – Ez nagy segítség az önkormányzat számára, mivel a város lakossága folyamatosan növekszik. Egyes becslések szerint 2032-re 25 ezren lagnak majd Pakson. A paksi önkormányzat jelenleg is komoly pénzeszközöket fordít a bölcsődei-óvodai ellátás biztosítására. Szeretnénk bővíteni a kapacitást, hogy minél több gyermeknek tudjunk ellátást biztosítani – fogalmazott az átadás kapcsán Szabó Péter polgármester. Jelentős lépés volt 2021 novemberében a teljes körű rekonstrukción átesett Kápolna utcai bölcsődeépület átadása. A projektre a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban nyert 923 millió forintot az önkormányzat. A rekonstrukció során mindhárom pavilonban két-két csoportszobát alakítottak ki, valamint játéktárolókat, és vizesblokkokat. Az udvaron megújult a zöldfelület, minden pavilonhoz készült új homokozó árnyékolótetővel.

BŐVÍTETTÉK A DUNASZENTGYÖRGYI JÁTSZÓTERET

A Magyar Falu Programban elnyert ötmillió forintból bővítették Dunaszentgyörgyön a Dózsa György utcai játszóteret. A fejlesztésnek köszönhetően új csúszdák, mászóak várják a gyerekeket és egy kéttornyú vár is. Kirnyákné Balogh Mária polgármester arról számolt be, hogy az önkormányzat saját forrásból további fejlesztéseket végzett. – Az újrahasznosítás jegyében asztalt és ülőalkalmatosságokat helyeztünk ki, előbbi kábeldobból, utóbbiak autógumikból készültek, akárcsak a hulladékgyűjtők. Az új játszótéri „bútorokat” színesre festették. A polgármester azt mondta, rendszeresen 20-30 gyerek van a játszótéren, biztonságuk érdekében a szomszédos futballpályát hálóval kerítették el. Az önkormányzat terve, hogy többfunkciós közösségi térré fejleszti a parkot: futópályát, szabadtéri színpadot és fitness eszközöket helyeznek majd el a területen. – Régen működött itt egy KRESZ pálya is, szeretnénk ha újra lenne – fűzte hozzá a polgármester.

XXXI. PAPRIKA- ÉS GASZTROFESZTIVÁL 2022. Szeptember 9-11.

Szeptember 8. CSÜTÖRTÖK

Kalocsai Színház
17:00 "A sebszíncs virágok világa"
Lakodalmától pamutúig - élő hagyományok
Kalocsa kulturális tereiben: limosz, viselet,
pingálás, tánc című film bemutatója és
közösségtalálkozó - a Kalocsai Hagyományörző
Egyesület társrendezvénye

Szeptember 9. Péntek

Városháza, Dózsaterem
13:00 Agrár-Hungarikum Kerekasztal
- szakmai beszélgetések

Szent István Király templom
16:00 Terménytalálással egybekötött szentmise

Érsekkert

17:30 Megnyitó ünnepség
közreműködők: Kalocsai Bokréta
Népművészeti Egyesület
18:30 Hashtag
20:00 Maya 'n' Peti

Lengyel Plac

20:00 Kowalsky meg a Vega
21:30 DJ Dominique

Szeptember 10. Szombat

Érsekkert

8:00 Szürkemarha Pörköltfőző Verseny
10:00 Pódium Színház: Lúdas Matyi - zenés mesajáték
kicsiknek és nagyoknak
11:30 Band Of StreetS
15:00 Főszerepben a kalocsai népművészet! - a Kalocsai
Bokréta Népművészeti Egyesület, Kalocsai
Hagyományörző Egyesület, a Kalocsai Mezei Virágok
Népdaléneke és a Pires Rózsa Táncgyűjtés műsora
17:00 Szürkemarha Pörköltfőző Verseny eredményhirdetés
18:00 A Lána Dalai
20:00 Easy Covers

Lengyel Plac

18:30 Don't Stop The Queen
20:00 EDDA Művek
21:30 Roberto Rias

Szeptember 11. Vasárnap

Érsekkert

10:00 Alma Együttes gyermekkoncert
11:30 G-Flaw Dance School
14:00 „Rácok és a Paprika” - Dunamenti Rácok Találkozója
a Horvát Önkormányzat Kalocsa szervezésében

Török Tőce Tibor fotográfus A fény útján című egyéni, renthagyó fotókiállítás
Megtekinthető a fesztivál nyitvatartási idejében!

Az Érsekkertben mindhárom napon kézműves vásár, gasztroteret és vidámpark!

Nyitvatartás:

Lengyel Plac
szeptember 9. (péntek) 19:00-24:00
szeptember 10. (szombat) 18:00-24:00

Érsekkert

szeptember 9. (péntek) 14:00-22:00
szeptember 10. (szombat) 8:00-22:00
szeptember 11. (vasárnap) 10:00-17:00

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

ZÖLDRE VÁLTUNK

Klímatudatos vízvisszatartás a Sárköz-csatorna vízgyűjtőjén

A Belügyminisztérium indította útjára a LIFE MICACC elnevezésű projektet, amely a klímaváltozás káros hatásainak mérséklésére öt településen valósított meg mintaprojektet. Mind az öt település különböző jellegű problémákat volt hivatott kezelni (lefolyáslágyítás, szürkevíz kezelés, ártéri vízvisszatartás, csapadékvíz visszatartás). A megvalósított megoldások mindenhol sikeresnek bizonyultak. A Belügyminisztérium a következő pályázatban – LIFE LOGOS 4 WATERS – kettő településen, Püspökszilágyon és Bátyán vízgyűjtő szintű vízvisszatartó projektekre pályázott. A püspökszilágyi projektek a lefolyáslágyítást és a villámárvizek elkerülését szolgálja, míg a bátyai – amely a Sárköz csatornarendszer vízgyűjtőjének északi részére terjed ki – a csapadékvíz visszatartását és az aszály mérséklését célozza.

– Ennek a projektnek nagyon hosszú előélete van. 2016-ban kezdődött, amikor a Belügyminisztérium felmérte az önkormányzatoknál a vízmegtartó megoldások lehetőségeit kérdőívek alapján – kezdte beszámolóját Fekete Csaba polgármester. Ismerve a település adottságait, pontosan tudták mely terület alkalmas erre a célra. A településvezető rendezési elképzeléseit Csóka Zoltán tervező szakmai szempontjaival ötvözve születtek meg a tervek. A szóban forgó terület korábban halastóként, vizeselőhelyként létezett, az-

tán ahogy csökkent a vízszint, építési törmelékkel, hulladékkal hordták tele, majd egy akácost telepítettek rá.

– Eltűntettük a felszínen lévő hulladékot, a terület többi részét pedig rendeztük. A területen lévő biomasszából és a kikoport anyagból egy töltést és egy szigetet hoztunk létre, valamint megerősítettük a település felőli partfalat. Így kialakult egy egyhektáros terület, amelynek fele vízfelület, ami a település mikroklímáját javítja és a víz helyben tartását is szolgálja – folytatta a polgármester. Az önkormányzat a belterületi csapadékvíz tározóba történő kormányzását a TOP pályázat keretében nyert támogatásokból valósította meg. Azonban nemcsak a víz megtartása a cél, hanem komplex vizeselőhelyek és rekreációs környezet kialakítása is. A projekt folytatásaként a LIFE LOGOS előkészítő szakaszánál tartanak, ami több környező település bevonásával valósul meg a térségben. Ez egy négyéves projekt körülbelül 1,3 milliárd forintos költségvetéssel. Ebből 240 millió forint a bátyai önkormányzat által koordinált rész, ami az előkészítés, a tervezés, a megvalósítás és a népszerűsítés

költségeit, valamint a közben felmerült egyéb kiadásokat.

– Ezekben az aszályos időkben érzékeljük igazán, mekkora a víz jelentősége. Sajnos késésben vagyunk, mert már tömegével kellene megvalósítani az ország minden területén az ilyen vízmegtartó megoldásokat kihasználva a helyi adottságokat. A régi belvízelvezető árkokat pedig vízmegtartásra kellene használni – szögezte le Fekete Csaba.

Az elsődleges cél a helyben keletkező csapadékvíz megtartása, valamint a vízgyűjtő szintű vízmegtartás szemléletének terjesztése, a tervezők, hatóságok, vízügyi igazgatóságok, leendő szakemberek szisztematikus tudásbővítése a belföldi és a nemzetközi kapcsolatok bővítése. A projekt során több vízmegtartó megoldás valósul meg Bátyán, Kalocsán, Foktón és egy későbbi időpontban helyben meghatározandó helyszínen. Ezen célok elérésében segíti a projektet társult kedvezményezettként az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a Magyar Mérnöki Kamara, a Klímabarát Települések Szövetsége, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a WWF Magyarország.

RÖVID HÍREK

MŰVÉSZETI NAPOK TENGELICEN

Hagyományörzés és szórakoztatás jegyében rendezett a Tolna Megyei Önkormányzat művészeti napokat Tengelicen. A kétnapos rendezvény elsődleges célja a megyei identitás erősítése volt a paksi járásban. A megyei előadók mellett ismert művészek, köztük a Tihanyi Vándorszínpad produkcióit láthatta, hallhatta a nagyjérdemű. Tengelic a helyszín biztosításán túl kivette részét a szervezésből is, amely során a vezérelv az volt, hogy minden korosztály találjon az érdeklődésének megfelelő programelemet. – Az ilyen rendezvények minden kis közösség számára fontosak. Különösen most, hiszen ki van éhezve a lakosság a sport, kulturális és szórakoztató programokra – emelte ki Gáncs István polgármester. Hozzátette, kötelességüknek érzik, hogy a hagyományokat átmentsék a jövő nemzedékének, az pedig megtiszteltetés, hogy megyei rendezvény házigazdái lehettek. A művészeti napokon környékbeli termelők portékáit, helyi finomságokat lehetett kóstolni, vásárolni, és az érdeklődők megismerhették a település és a megye értékeit.

SZÍNES FALUNAPOT TARTOTTAK FOKTÓN

Július első hétvégéjén változatos műsorokkal várták az érdeklődőket Foktón, ahol minden korosztály szórakozását igyekeztek kielégíteni. Péntek remek hangulatú diszko szórakoztatta az ifjúságot, másnap a Kalocsai Fúvószenekar és az óvodások műsorát vidám habparti követte. Idén kevesebb jelentkezővel, de annál nagyobb sikerrel tartották meg a tarhonyás ételek főzőversenyét, amit színes műsor követett. A Géderlaki Katolikus Férfikórus, a fajszi és a foktői hagyományörző néptáncgyüttes is fellépett. A Foktői Mikroszínpad szórakoztató, népies humorral átszőtt produkcióját vastapssal jutalmazta a közönség, a nap kultúrműsorának záróakkordja a Fajszi Szilas Hagyományörző Néptáncgyüttes fellépése volt.

MŰZEUMOK ÉJSZAKÁJA KALOCSÁN

A Viski Károly Múzeum három helyszínen kínált programokat a két év után újra megrendezett Múzeumok Éjszakáján. Az anyaintézményen kívül a Kalocsai Képtárban és a Nicolas Schöffer Gyűjteményben is tárt kapuk fogadták az érdeklődőket. Gyermekfoglalkozások, musical előadás, workshop várta az látogatókat, valamint egy különleges divatbemutató. A bemutatón a Kalocsai Bokréta Népművészeti Egyesület és a Kalocsai Kézműves Kör együttműködésében a hungarikumok közé emelt kalocsai népi motívumokkal díszített modern ruhákat vonultattak fel.

ORSZÁGOS POLGÁRŐR NAP DUNAPATAJON

Dunapataj-Bakodpusztán rendezték meg idén az Országos Polgárőr Napot. A polgárőrség legnagyobb, 27. alkalommal megtartott ünnepének az Összefogással a mindennapok biztonságáért mottót választották. Az eseményt a rendvédelmi szervek, fegyveres testületek és a polgárőrség országos vezetői is részt vettek. Az egybegyűltek Dunapataj, Szakmár és Kalocsa hagyományörző egyesületeinek műsora mellett bakodpusztai lovasbemutatót láthattak és sétakocsikázáson vehettek részt. A polgárőrnapi Pálházi Bencze és Bandája koncerttel zárult.

MADOCSA A 24. FALUNAPJÁN ÜNNEPEL

Eltéphetetlen szállal kötődünk a szülőfalunkhoz, az ilyen napok, amikor a településünket ünnepeljük, ezt erősítik – fogalmazott Madocsa 24. ízben megrendezett falunapján Baksa Ferenc polgármester. Számos helyi érték fókuszba került a rendezvényen, fellépett a Madocsai Hagyományörző Néptánc Egyesület, Koszorús Aranka munkáiból „Szeretünk Madocsa” címmel nyílt kiállítás, Kuti Jana viseletkészítő és női szabó pedig újragondolt madocsai és más tájegységek viseleteit, kiegészítőit hozta el az eseményre. Sokadalom játszópark, repülőgépszimulátor, kívánságműsor, gazdag színpadi program és az új atomerőművet bemutató virtuális barangolás várta a nagyjérdeműt. A halászléfőzőversenyt Kovács Réka nyerte.

KALOCSA

PAKS

GÉDERLAK

TENGENIC

GYÖRKÖNY

MADOCSA

USZÓD

DUNASZENTBENEDEK

GERJEN

ORDAS

FOKTÓ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNAPATAJ

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

6300 Kalocsa, Szent István út 35.

titkarsag@kalocsa.hu

Felelős kiadó: Dr. Filvig Géza TEIT elnök

Készítették: Kohl Gyöngyi, Koska Ágnes, Mocsnik Alla, Schmidt Ferenc, Vida Tünde

Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd

Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 24 000 példányban